

اشتراک کشورهای هند و چین در سرمایه گذاری معادن افغانستان تعادل منطقه را بار می آورد

کریم پویل
نویسنده ویکی پدیا

مداخله دولتهای هند و چین از لحاظ سیاست جاری افغانستان از طرف کشورهای غربی مثبت ارزیابی گردیده در صورت اشتراک صادقانه آنها میتواند ثبات دایمی را در منطقه بیاورد. از طرف دیگر میتواند جلو مداخلات منفی کشورهای منطقه را در افغانستان بگیرد. لازمی است یک تعداد چیزها را داد تا بتواند چیزهای را بگیرد. متحد شدن کشور هند چین و کشورهای آسیا میانه وسیله است تا صلح دایمی را در منطقه ببار آورد.

سرمایه گذاری در معدن مس عینک

قرار داد سرمایه گذاری در معدن مس عینک با کمپنی MCC و وزارت معدن افغانستان بتاريخ ۲۵ اپریل سال ۲۰۰۸ به امضا رسید. شرکت چینی در مراحل اول مبلغ ۲،۸۹۸ میلیارد دلار را در این پروژه سرمایه گذاری نموده و این سرمایه گذاری به پنج میلیارد افزایش خواهد یافت. از این سرمایه گذاری سالانه مبلغ ۴۰۰ میلیون دلار به افغانستان مالیات پرداخت خواهند نمود. مطابق به قرارداد کشور چین باید مبلغ ۸۰۰ میلیون دالر را به طور تضمین بپردازد. کمپنی قرار داد کننده موافقت نموده است غرض استحصال معدن از ذغال سنگ افغانستان فابریکه تولید برق ۴۰۰ میگا وات را با محلات رهائشی آب مکتب و مسجد را اعمار نماید. در قرار داد کمپنی ساخت راه آهن را از تورخم الی تاجیکستان از راه عینک به کابل بعداً معدن حاجیگک از آنجا یکاوانگ دره صوف به شمال افغانستان و از شمال به تاجیکستان موافقت نموده است. هکذا طلا که بدست می آید تعلق بدولت افغانستان دارد. در مرحله اول این پروژه برای ۸۰۰۰ نفر کار مساعد می گردد در مرحله دوم الی به ۱۵۰۰۰ شرایط کار مساعد می گردد. در هر صورت تطبیق صادقانه این پروژه خوشبختی های بی انتها را به این کشور به ارمغان خواهد آورد.

قبل از تاسیس کمپنی نامبرده مبلغ ۲،۵ میلیون دالر را غرض پاک کاری مین های جنگ ۳۲ ساله تخصیص داده اند تا فعلاً تلفات انسانی و حیوانی در این منطقه به ۸۹ مرگ و میر و ۹۲ زخمی منجر شده است. ولایت لهوگر در سالهای جنگ ۱۴ ساله یکی از خونی ترین ولایت بود این ولایت در سال ۱۳۵۷ در اثر حادثه بی امن گردید. اکمالات مجاهدین و تفنگ داران از راه جلال آباد و خوست به لهوگر و از آن به سایر ولایات می گردید. بلاک غرب این راه را شاه رگ مجاهدین می خواندند. بدین منظور مقدار زیادی مین درین ولایت بخصوص در معدن عینک که قطعات روسی مستقر بود فرش شده است که این فلاکت تا هنوز تلفات دارد.

سرمایه گذاری دولت هند و کانادا در معادن آهن حاجیگک

قرارات دولت هند مبلغ یک میلیارد دلار را در معدن حاجیگک سرمایه گذاری کند. کمپنی های هند ساخت راه آهن از معدن حاجیگک الی بند چها بهار ایران به عهده خود گرفته اند. معدن حاجی گک دارای سه ذخایر بزرگ است که دو آنرا گروپ هندی و آخری را دولت کانادا با دولت افغانستان غرض استخراج قرارداد نموده اند

سیاست پنهانی در ارتباط معدن مس عینک و حاجیگک

در اکثر موارد اقتصاد تابع سیاست می باشد. سوال اینکه چرا امریکا یکی از دوا طلبان این معدن بود موفق نشد تا مالک این معدن گردد. سیاستهای نهفته است. احتمال دارد امریکا نظر به مصروفیت ویا ستراتیژی که در مورد آسیا و افغانستان دارد نخواست برنده شود. همین موارد که چین می پردازد امریکا قبلاً قبول نموده بود. وهم نیرو امریکا در افغانستان طوری است که میتواند برنده شود. ولی خواست کمپنی دولتی ذوب آهن چین یا (Metallurgical Corporation of China) و در معدن حاجیگک کمپنی کانادائی (Kilo Steel Authority of India Ltd. (KGL) و گروپ کمپنی های هندی (SAIL)) برنده گردد. دلیل آن بشرح ذیل است. پس از ورود جامعه جهانی در افغانستان، دولت چین نظر به حساسیت منطقه در کنار سایر قدرت های منطقه ای از اعلان پروسه مبارزه با تروریسم در افغانستان و محو بنیادگری و افراط گرایی بدور ماند و بدین ترتیب خلاء بزرگ در معادله منطقی مبارزه با تروریسم و القاعده در افغانستان ایجاد گردید؛ از جهت دیگر امریکا و متحدینش مصروف امورات نظامی و امنیتی گردید و از عرصه های اقتصادی و بازسازی که یکی از محور های فصل جدید و پروسه مبارزه با تروریسم بود، بدور ماند و بدین ترتیب خلاء موضوعی دیگری در پروسه امنیت و بازسازی افغانستان ایجاد گردید. دولت هند پس از چین دومین کشور پرنفوس پیش رفته و مجهز با سلاح پیشرفته صرف در موضوعات اقتصادی سهم گرفته ولی در عرصه مبارزه با تروریسم طوری که شاید و باید سهم نظامی نگرفته است. کشور چین، ابر قدرت جدید و قدرت اول منطقه آسیا در عرصه های اقتصادی تجارتی نظامی نیز توجه زیاد غرض خریداری مواد خام ارزان و نزدیک به آن مانند افغانستان را دارد. زیرا امروز کشور چین بیشترین تولیدات صنایع خفیه را در جهان دارد. این کشور با رشد اقتصادی جهشی اش، بازار های مصرف سراسر دنیا را تصرف کرده و عمده ترین شریک برای سرمایه گذاری و استخراج معدن دست نخورده و تازه کشف شده کشورهای فقیر و در حال توسعه مانند افغانستان می باشند. قوت های کشور امریکا زمانیکه داخل افغانستان میشد توقع میبرد تا هند و چین نه تنها در عرصه اقتصادی بلکه در عرصه نظامی او را کمک خواهند کرد. برخلاف کشور چین هیچ گونه کمک نظامی را به قوت های نظامی ناتو ننمود. با مشارکت چین و هند در استخراج معدن و سرمایه گذاری روی منابع طبیعی و زیرزمینی افغانستان، این کشورها نقشی که سالها انتظارش می رفت را احراز و خلاء منطقه ای مبارزه با تروریسم را پر خواهند نمود. این سیاست سالها قبل نیز یک بار تکمیل گردیده بود.

در سال ۱۳۵۷ دولت امریکا غرض شریک ساختن کشورهای منطقه علیه جنگ با روسها در افغانستان، خواست تا برای مجاهدین از سلاحهای کشورهای منطقه خریداری نماید. تا درین جنگ نفع برند. بدین منظور یکتعداد سلاحهای زنگ زده جنگ جهانی دوم را از کشور چین خریداری نمود تا آنکشور را در جنگ خونین افغان شریک سازد. و کشور چین از آن بیعت متحد با امریکا درین مبارزه گردید. احتمال زیاد می رود در مورد معدن مس عینک امریکا از دولت چین چیز دیگری را درخواست خواهد نمود. و امکان دارد پای عساکر چینائی را درین جنگ بکشاند. امریکا در معدن حاجیگک هم نخواست برنده شود می خواهد اولاً پای منافع کشورهای قدرت مند منطقه در میان بکشد تا وجه مشترک پیدا

نموده در فعالیتهای نظامی شریک شوند. مشارکت صادقانه چین و هند در امور اقتصادی افغانستان، ضمن اینکه به روند توسعه و رشد اقتصادی کشور کمک نموده و معادله منطقه ای کنونی را تکمیل می کند، روندهمگرایی و همکاری های منطقه ای را نیز تقویت نموده و به سوء ظن ها، حساسیت ها و رقابت های منطقی را نیز کاهش می دهد. و مناسبات درونی چین و هند روی پای مذاکره خواهد آمد. و هم، سرمایه گذاری روی معادن افغانستان در کنار منافع اقتصادی، اهمیت سیاسی نیز دارد. این کشورها با سرمایه گذاری روی معادن افغانستان در حقیقت زمینه های نفوذ و حضور سیاسی خود را نیز فراهم کرده و در معادله سیاسی منطقه مشارکت پیدا می کنند. سیاست مدارهای افغانی اظهار می نمایند که امکان این می رود که در منطقه عینک هرگز صلح و امنیت نخواهد آمده تحت حملات طالبان در خواهد آمد. مشاورین روس می گویند چین درین سرمایه گذاری سه چیز را یعنی آب برق و اعمار راه آهن را تضمین نموده است ولی قسمت اساسی که امنیت است ناقابل تضمین مانده است در جای که دشمن است هر قدر تضمین داده شود سرمایه گذاری ناقص است در جای سرمایه گذاری شود که اصلاً دشمنی نباشد. تا فعلاً ولسوالی محمد آغه چندین بار مورد حمله طالبان قرار گرفته است. در سالهای جنگ بیشترین اعضای حزب اسلامی گلبدین حکمتیار باشندگان ولایت لاهور بود و هم ولایت لوگر در ۱۴ سال جنگ یک نفر تسلیمی بدولت نداده است. زمانیکه چین سرمایه گذاری نماید باید از سرمایه خود عملاً خود دفاع کند. احتمالاً چین در فعالیتهای نظامی نیز سهیم گردد. در صورت سهم گرفتن صفحه جدید باز میشود یعنی خراب شدن وضع سیاسی بین پاکستان و چین. درینصورت شرایط حملات امریکا بر پاکستان باز و بدون کدام بندش صوت خواهد گرفت.

"معادن متعدد مس عینک"

در منطقه بنام «عینک» مربوط ولسوالی محمد آغه ولایت لوگر قرار دارند. این منطقه در ۳۰ کیلو متری جنوب غربی کابل و شاهراه بین املی تورخم اسلام قلعه یا A1 قرار دارد، که می توان در خصوصیات نیک معدن محسوب نمود. معدن مذکور بزرگترین معدن مس در افغانستان و دومین معدن مس در سطح جهان می باشد. ذخایر مجموعی این معادن ۱۱,۳ میلیون تن مس دارای فیصدی ۲,۳ از مس و مقداری محدودی از طلا می باشد. مجموعاً سنگهای مس دار منطقه ۲۴۰ میلیون تن با فیصدی ۰,۱۷ - ۲,۸۵ می رسد. به اساس شواهد که در دسترس قرار دارد نشان می دهد این معدن در دوره های قبل از اسلام نیز مورد بهره برداری قرار گرفته است. معدن مس عینک در سال ۱۹۷۳ مجدداً کشف گردید و در سال ۱۹۷۴ فعالیتهای اکتشافی در مورد این معدن آغاز گردید. معدن مس عینک در ولایت لوگر در سه بلاک یعنی قسمتهای مرکزی، غربی، جنوبی تشکیل گردیده است. در قسمت مرکزی طبقات مس دار به طول ۲۰۰ متر به ضخامت ۶۰ تا ۲۰۰ متر تحقیق شده اند. ضخامت اعظمی سنگهای معدنی، که توسط برمه تثبیت شده، به ۶۰۰ متر می رسد. سنگهای معدنی از سطح زمین تا عمق ۲۰-۱۰ متر اکساید شده می باشند. مقدار متوسط مس در سنگهای اکساید شده به ۲,۱ فیصد می رسد و بصورت کل از ۰,۱۷ - ۲,۸۵ فیصد تغیر می کند. ساحه مس آهنک (عینک لاهور) ۱۱,۳ میلیون تن متریکی تثبیت شده و در حدود ۱۷ میلیون تن متریکی بطور پیشبینی موجود می باشد. این معدن دارای ۷۷۰۰ تن متریکی نقره (Ag) و دارای ۶۰۰ هزار تن متریکی کوبالت (Co) و مقداری از محدودی طلا را دارا می باشد.

معادن آهن حاجی گک

"معادن بزرگ آهن حاجی گک" (یا آجیگک در بامیان): این معدن در سلسله کوههای هندو کش و در ۱۰۰ کیلو متری شمال غربی کابل و در شرق بامیان داشته واقع شده است. بزرگترین معدن آهن در افغانستان و در منطقه قلمداد شده است. سنگ معدن حاجیگک بصورت لایه در درون سنگهایی به سن پروتروزوئیک قرار دارد و عمدتاً از هماتیت (Fe_2O_3) و مگنتیت (Fe_3O_4) تشکیل شده است. این معدن در سال ۱۳۳۹ هجری خورشیدی شناسایی شد و تا حالا دوبار مورد بررسی قرار گرفته است. معدن حاجیگک ۱۶ کیلومتر طول و ۵۵۰ متر عمق دارد. تحقیقات در باره چگونگی این معدن توسط کارشناسان خارجی قرار گرفت. انگلیسیها، آلمانیها، فرانسویها و بالاخره روسها این منطقه را مورد مطالعه و ارزیابی قرار دادند. مهمترین تحقیقات را روسها در اواخر دهه ۱۹۶۰، دهه ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۱۹۸۰ به انجام رسانیدند. روسها در دهه ی ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰، مراحل اکتشافی را تکمیل نموده و پلانهای استخراجی را نیز طراحی نمودند ولی متأسفانه به دلایل نامعلومی این معدن به مرحله استخراج نرسید. در مورد عیار و ذخیره این معدن برآوردهای زیر انجام شده است: ذخیره احتمالی ۸/۱ میلیارد تن و فیصدی مقدار آهن ۶۳٪ اند.

منبع

* معادن افغانستان و ایجاد فربریکه ذوب فلزات نوشته دوکتور ظفری در وبگاه آریایه و دانشنامه آریانا
<http://www.ariaye.com/dari4/ejtemai/zafari.html>

* قرار داد مس عینک در کابل به امضا رسید نشریه وبگاه پژواک
[<http://www.pajhwok.com/en/node/54191>]

* معدن مس عینک در وبگاه نباتات طبی افغانستان نوشته شامحمود نیک
[<http://www.greengold.fr/afghan-science-ainak.html>]

* کار استخراج معدن مس لوگر تا سه سال آینده آغاز می‌گردد در وبگاه تلو نیوز
[http://tolonews.com/fa/component/content/article/401-extraction-work-of-a-huge-copper-\[-deposit-to-start-in-3-years](http://tolonews.com/fa/component/content/article/401-extraction-work-of-a-huge-copper-[-deposit-to-start-in-3-years)

* ولسوالی محمد آغه مورد حمله طالبان قرار گرفت در وبگاه پژواک
[<http://www.pajhwok.com/ps/node/57058>]

* متن درخواست برای کشورها و کمپنی‌های که علاقمند سرمایه گذاری در معدن مس عینک دارند. متن از طرف وزارت معدن ترتیب گردیده بود. در وبگاه
[http://www.bgs.ac.uk/afghanminerals/docs/tenders/Aynak/request_for_EOI_v7a_fa.pdf]

* قرار داد معادن حاجیگک با گروه هندی و کمپنی کانادایی ها به امضا رسید.
<http://www.bloomberg.com/news/2011-11-28/afghanistan-awards-most-hajigak-iron-ore-mining-rights-to-indian-group.html>

* چرا چین علاقمند سرمایه گذاری در افغانستان است نوشته هادی صدیقی مورخ 2 عقرب سال 1390 در روز نامه افغانستان

* معدن حاجیگک نوشته جاوید نورانی
[http://www.iwaweb.org/Reports/PDF/Hajigak-The_Jewel_of_Afghanistan-2011.pdf]

* کشور هندو کانادا برنده مزایده خواهد بود بی بی سی فارسی
http://www.bbc.co.uk/persian/afghanistan/2011/09/110907_k02-hajigak-mine.shtml